

Sprawozdania

Konferencja International Society for the Study of Individual Differences ISSID 2017

Warszawa, 24-28 lipca 2017

W dniach 24-28 lipca 2017 r. w Warszawie odbyła się *Conference of the International Society for the Study of Individual Differences*. Wśród polskich współorganizatorów wydarzenia znalazły się Instytut Psychologii Polskiej Akademii Nauk oraz Wydział Psychologii Uniwersytetu Warszawskiego. Konferencje organizowane przez ISSID mają długą tradycję, odbywają się w różnych częściach świata od ponad trzydziestu lat. W Polsce ISSID gościł poprzednio 22 lata temu, również w Warszawie. W wydarzeniu mającym na celu wymianę wiedzy i doświadczeń z zakresu badań nad różnicami indywidualnymi, w ostatniej jego odsłonie wzięło udział około 400 uczestników z ponad 30 krajów. Program konferencji zawierał 4 wykłady inauguracyjne (*keynote lectures*), 4 *invited symposia*, 2 sesje panelowe, 16 sympozjów, ponad 100 *individual papers*, a także około 160 posterów.

Ceremonia otwarcia konferencji miała miejsce w Centrum Nauki Kopernik. Po tym, gdy członkowie Komitetu Naukowego i Komitetu Organizacyjnego powitali zgromadzonych, głos zabrał przewodniczący *International Society for the Study of Individual Differences* – Philip Corr. Po części powitalnej i wprowadzeniu w problematykę badań nad różnicami indywidualnymi uczestnicy konferencji wzięli udział w recitalu.

Drugi dzień konferencji rozpoczął się w Auditorium Maximum Uniwersytetu Warszawskiego, wykładem inauguracyjnym D. McAdamsa, zatytułowanym *People differ from each other in three ways – as actors, agents, and authors*. Kolejnym punktem tego dnia było *invited symposium* C. DeYoung, które dotyczyło problematyki osobowości, inspirowane koncepcją D. McAdamsa. W ramach sympozjum omówiono podejście do badania i wyjaśniania osobowości na trzech poziomach: integracji cech, charakterystycznych adaptacji i tożsamości narracyjnej. Równocześnie odbywały się trzy *paper sessions*, poświęcone: cechom temperamentu w różnych obszarach funkcjonowania, strukturze osobowości oraz biologicznym podstawom różnic indywidualnych. Kolejnym punktem programu były sympozja: *Peering into the darkness: Life history work on the Dark Triad traits* (P. Jonason), *Emotional intelligence* (A. Di Fabio), *Computational approaches to personality research* (A. Pickering i A. Brown), *Building the future: The neuroscience of cognitive ability* (A. Chuderski). Tego dnia odbyła się także pierwsza sesja panelowa (pt. *Facing the future of personality psychology*), której organizatorami byli M. Kosiński i L. Smillie. W ramach tej sesji sześciu naukowców, reprezentujących różne środowiska zajmujące się psychologią osobowości, uczestniczyło w dyskusji, dzieląc się swoimi doświadczeniami i przemyśleniami na temat kluczowych kwestii dotyczących przyszłości tego obszaru wiedzy. Poruszono m.in. kwestie: metod i narzędzi badawczych, przygotowania młodych naukowców do prowadzenia badań, aplikacyjności badań w kontekście zmian społecznych, politycznych czy w obszarze pracy zawodowej. Drugiego dnia konferencji miał miejsce także *Young Minds Festival*, któremu przewodniczył G. Matthews. W jego ramach młodzi badacze zaprezentowali wyniki swoich analiz prowadzonych w obszarze psychologii różnic indywidualnych. Obrady

drugiego dnia konferencji zakończyły się sesją plakatową, która miała miejsce w Bibliotece Uniwersyteckiej UW. W trakcie spotkania zaprezentowano ponad 70 posterów naukowych, których problematyka dotyczyła cech osobowości, ich mechanizmów, korelatów i funkcji, emocji i ich regulacji, nastroju, ciemnej triady osobowości (makiawelizmu, narcyzmu i psychopatii), a także różnic indywidualnych w kontekście zdrowia i problemów klinicznych. Po zakończeniu sesji plakatowej odbyło się spotkanie zarządu *International Society for the Study of Individual Differences*.

W trzecim dniu konferencji wykład rozpoczynający obrady wygłosił D. Buss. Swoje wystąpienie poświęcił na omówienie ewolucji moralności seksualnej, poruszając m.in. zagadnienia: monogamii-poligamii, kazirodztwa, wieku inicjacji seksualnej, homoseksualizmu, wierności, prostytucji czy różnych form zdrady seksualnej. Kolejnym punktem programu tego dnia było sympozjum A. Wytykowskiej pt. *Self-regulation and emotion-regulation: Personality, cognitive, and biological processes*. Sympozjum zostało podzielone na dwie części. W pierwszej autorzy wystąpień skupili się na zagadnieniu regulacji emocji, w drugiej zaś wystąpienia dotyczyły roli procesów poznawczych dla efektywności samoregulacji. Równolegle odbywały się *paper sessions*, których problematyka obejmowała: inteligencję, zdolności i twórczość; osobowość, afekt, motywację i funkcje poznawcze oraz ciemną triadę osobowości. W następnej części programu znalazły się sympozja: *Advances in research on emotional intelligence* (E. Austin i D. Saklofske), *Personality and health: Effects and integrations* (S. Kreitler), *Multimethodological brain imaging approaches to the understanding of individual differences in human behavior* (E. Duke i C. Montag) oraz *Advances in behavior genetic research* (R. Riemann). Ostatnim naukowym punktem, zaplanowanym na trzeci dzień konferencji, był wykład P. Vernona *Beyond the Big 5*. Autor oprócz przedstawienia historii 5-, 6- i wieloczynnikowych teorii osobowości oraz zakresu, w jakim wyjaśniają one wariację w ludzkim zachowaniu, poruszył kwestię autodestrukcyjnego stylu interpersonalnego, wykazującego podobieństwo do cech uwzględnionych w ciemnej triadzie.

Wykład rozpoczynający czwarty dzień konferencji wygłosił M. Eysenck. Omówił on podejścia teoretyczne, przydatne dla zrozumienia konstruktów, jakim jest lęk-cecha. Następnie równolegle odbywały się: *invited symposium* S. Kreitler i M. Fajkowskiej pt. *Anxiety from cognitive and differential perspective* i trzy *paper sessions*. W ramach sympozjum uczestnicy mogli wysłuchać wystąpień oraz brać udział w dyskusji na temat wpływu lęku na funkcje wykonawcze i poziom wydajności, podejścia do lęku opartego na znaczeniu, dynamiki afektu na przykładzie lęku oraz rozróżnienia komponentów stanu i cechy w odniesieniu do lęku i depresji. Zainteresowani problematyką osobowości w kontekście funkcjonowania społecznego, pracy i edukacji lub procesów politycznych mogli uczestniczyć jednej z trzech sesji. Kolejnym punktem programu tego dnia były sympozja. W jednym z nich, organizowanym przez M. Zajenkowskiego, poruszono kwestię powiązań między inteligencją a osobowością. W jego ramach można było wysłuchać referatów dotyczących różnych ujęć teoretycznych tego zagadnienia, jak również zapoznać się z wynikami badań na temat zależności między intelektem a cechami osobowości. Uczestnicy sympozjum odnieśli się także do kwestii zintegrowanego modelu różnic indywidualnych, w których inteligencja może być rozpatrywana jako jeden z aspektów osobowości. Kolejne sympozjum, którego organizatorem był B. Zawadzki, odnosiło się do problematyki temperamentu i zespołu stresu pourazowego. Prelegenci omawiali zagadnienia zależności cech temperamentu i symptomów PTSD, uwzględniając też wczesne nieadaptacyjne schematy, nastroj, strategie poznawcze czy reaktywność emocjonalną. Sympozjum zatytułowane *Chronotype* zostało zorganizowane przez K. Jankowskiego i A. Putilova. W swojej definicji Chronotyp odnosi się do indywidualnych różnic w preferowanym czasie snu i aktywności w ciągu dnia.

W ramach tego sympozjum omówiono wielowymiarową klasyfikację wzorców snu i czuwania, także z uwzględnieniem pomiaru tak rozumianej zmiennej, oraz odniesiono się do genetycznych uwarunkowań chronotypu i psychologicznego funkcjonowania osób o określonych preferencjach w zakresie snu i czuwania. Ostatnie sympozjum przewidziane na czwarty dzień konferencji nosiło tytuł *Attachment and psychological adjustment during adolescence and adulthood*; jego organizatorem była I. Skoczeń. Zagadnienia przywiązania i psychologicznej adaptacji referowano, m.in. nawiązując do regulacji emocji, zachowań prospołecznych, internalizacji i eksternalizacji problemów i potraumatycznego wzrostu. Tego dnia odbyła się także druga sesja panelowa, pod przewodnictwem J. Denissena, zatytułowana *Personality development across the lifespan: Findings, mechanisms, and debates*, a wykład pt. *Is prejudice in your genes?* wygłosił laureat *Early Career Development Award* – G. Lewis. Czwarty dzień konferencji zakończył się sesją plakatową, w trakcie której zaprezentowano ponad osiemdziesiąt posterów. Ich problematyka została zaklasyfikowana do trzech kategorii: inteligencja, poznanie i osiągnięcia; różnice indywidualne w psychologii społecznej; zagadnienia metodologii i pomiaru.

Wykład zatytułowany *Towards a science of personality dynamics: Explaining human behavior on the 21st century*, rozpoczynający piąty dzień konferencji, wygłosił M. Quirin. Kolejnym punktem było *invited symposium* W. Pisuli, poświęcone ewolucji różnic indywidualnych. Równolegle odbywały się *paper sessions: Personality and the social world* oraz *Methodological issues and measurements*. Na ostatni dzień konferencji zaplanowano także sympozja. Pierwsze z nich, zorganizowane przez D. Kobylińską, dotyczyło cech osobowości i skuteczności regulacji emocji. Organizatorami kolejnego, zatytułowanego *Shifting the focus from students to teachers: Individual differences in prospective and practicing teachers in high school and tertiary education*, były C. Wahle i L. Kim. W ramach sympozjum, które odbyło się pod przewodnictwem D. Hughesa, przyglądano się „ciemnym”, nieprzystosowawczym cechom, zarówno z perspektywy teoretycznej, jak i w kontekście pomiaru oraz konsekwencji dla funkcjonowania jednostek. Organizatorem i przewodniczącym ostatniego przewidzianego w programie konferencji sympozjum był M. Reuter. Zostało ono poświęcone biologicznym podstawom osobowości, ze szczególnym uwzględnieniem roli neuroprzekaźników i hormonów. Ostatnim punktem konferencji była ceremonia zamknięcia, w trakcie której wręczono nagrody wyróżnionym uczestnikom konferencji, a także dokonano podsumowania obrad.

Conference of the International Society for the Study of Individual Differences IS-SID 2017 należy uznać za jedno z najważniejszych wydarzeń naukowych integrujących środowisko psychologów różnic indywidualnych. Kolejne spotkanie, mające na celu wymianę wiedzy i doświadczeń między naukowcami reprezentującymi różne ośrodki naukowe, którego inicjatorem jest ISSID, odbędzie się w 2019 r. we Florencji.

Martyna Płudowska
Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II
Instytut Psychologii